

Predgovor

k trećemu Izdanju.

Malo šta imam nadodati onomu, što sam rekao u Predgovoru, napisanu tamo pred 27 godina. Svatko će opaziti, ako i na brzu ruku prolista ovo Izdanje, koliko je izpravnije i savršenije glede jezika, osobito u talijanskom značenju rieči, a znatno potpunije, jer je priraslo do preko petnaest tisuća novih rieči, crpljenih što iz pučkoga govora, što iz školskih i poučnih knjiga.

Ipak mi je nešto reći glede pravopisa. Još nismo na čistu s otim blaženim pitanjem. Od nedavna se pojavila nova struja, i ta kao da sve to više preotimlje mah zbog toga, što je s višega mjesta propisano, da se školske knjige imaju držati posve fonetičkoga pravopisa, da se ima uvesti nekakvo nejasno i klimavo načelo: „piši, kako govoriš.“ Ja u rječničkom poredanju rieči niesam mogao prihvatiti toga načela, dapače sam osvjedočen, da je bolje ovo drugo: „piši za oko, a govori za uho.“ U tom me bodre i rieči sv. Avgustina: „sermo debetur auribus,“ i primjer, kako se služe dan danas svi izobraženi narodi u pisanju svoga jezika. Ja se dakle držim ponajveć etimološkoga pravopisa, udešena prema umjerenoj fonetici. Gdje gdje počela se još uvadjeti i nekakva nova pismena, kao prekrizišeno d, repato l, pak naglašeno g i n (što bi možda najbolje odgovaralo sadašnjemu sustavu naše abecede); pak za volju nekakvu dvoličnu imenu popustilo se i u padežnih dokončajih plurala, te naša hrvatska Slovnica, do malo prije najbliža kćerka staroslovjenskoga jezika i sestrice sjevernih slavenskih narječja, morala se lišiti liepoga bogatstva svojih padeža, pvela se za lahkoćom, pa se bojati, da ne spadne do skora na stepen siromašnoga bugarskoga narječja. — Sljedeć